

de Rechtspraak

Rechtbank
's-Gravenhage

AANGETEKEND

Sector Bestuursrecht

Parochie H. Michael en H. Bernardus
tav dhr. H.A. de Boer
Chopinlaan 10
2394 GL Hazerswoude-Rijndijk

bezoekadres
Prins Clauslaan 60
2595 AJ Den Haag

correspondentieadres
Postbus 20302
2500 EH Den Haag

datum 24 augustus 2011
onderdeel Afdeling 1 - Vakgroep C
contactpersoon mevr P.D. Verhaar
doorkiesnummer 070 - 3813700
ons kenmerk procedurenummer 09 / 1740 BESLU V216
uw kenmerk
bijlage(n)
faxnummer afdeling 070-3812802
onderwerp het beroep van Vereniging tot behoud van negentiende- en
twintigste-eeuws cultuurogoed in Nederland -
Cuypersgenootschap te Boskoop

t (070) 3813131
f (070) 3813360
www.rechtspraak.nl
Bankrekeningnummer
56.99.90.580

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden. Wilt u
slechts één zaak in uw brief
behandelen.

Geachte heer/mevrouw,

Over het beroep met procedurenummer 09 / 1740 BESLU V216 deel ik u het volgende mee.

De rechtbank heeft uitspraak gedaan. Ik stuur u een kopie van de uitspraak. Indien in deze uitspraak wordt verwezen naar een uitspraak met een LJN-nummer, is de tekst van de betreffende uitspraak onder dat nummer gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Als u het niet eens bent met deze uitspraak, kunt u hiertegen in hoger beroep gaan. U moet dat schriftelijk doen binnen zes weken na de datum van verzending van deze brief. Dit beroepschrift stuurt u samen met een kopie van de uitspraak van de rechtbank aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. In uw beroepschrift moet u vermelden waarom u het niet eens bent met de uitspraak.

Als u naar aanleiding van deze brief vragen hebt, kunt u contact opnemen met de administratie van de rechtbank op het hierboven vermelde doorkiesnummer.

Als u de rechtbank belt of schrijft, verzoek ik u het procedurenummer te vermelden.

Hoogachtend,

de griffier

uitspraak

RECHTBANK 'S-GRAVENHAGE

Sector bestuursrecht

Afdeling 1, meervoudige kamer

Reg.nr.: AWB 09/1740 BESLU

UITSPRAAK ingevolge artikel 8:77 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)

in het geding tussen

het bestuur van de Vereniging tot behoud van negentiende- en twintigste-eeuws cultuuro goed in Nederland -
Cuypersgenootschap, gevestigd te Ohé en Laak, gemeente Maasgouw, eiseres,
gemachtigde L.W. Dubbelaar,

en

de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), verweerder

Derde partij: Parochie H. Michael en H. Bernardus, gevestigd te Hazerswoude-Rijndijk, belanghebbende.

PROCESVERLOOP

Bij besluit van 8 juni 2007 heeft verweerder het verzoek van eiseres van 31 januari 2006 om het complex
Scheepjeskerk aan de Rijndijk 106-108 te Hazerswoudes-Rijndijk (gemeente Rijnwoude) aan te wijzen als
beschermd monument afgewezen.

Bij besluit van 11 november 2008 heeft verweerder, conform het advies van de Commissie voor de
bezwaarschriften van het Ministerie van OCW van 14 juli 2008, het hiertegen door eiseres gemaakte bezwaar
ongegrond verklaard.

Tegen dit besluit heeft eiseres bij brief van 8 december 2008, ingekomen bij de rechtbank op 10 december 2008,
beroep ingesteld.

Verweerder heeft de op de zaak betrekking hebbende stukken overgelegd en een verweerschrift ingediend.

Bij brief van 20 november 2009 heeft belanghebbende een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

Het beroep is op 20 mei 2010 ter zitting behandeld. Namens eiseres is verschenen L.W. Dubbelaar, secretaris.
Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. M.A. Valkenburcht. Namens belanghebbende zijn
verschenen H.A. de Boer en G.W.E. Heemskerk.

Het beroep is op 17 juni 2011 ter zitting van de meervoudige kamer behandeld. Namens eiseres is verschenen
L.W. Dubbelaar, secretaris. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. M.A. Valkenburcht.
Namens belanghebbende zijn verschenen K.J. Bemelmans en G.W.E. Heemskerk- de Boer. Tevens was
aanwezig A.-J. van Bazen namens de gemeente Rijnwoude.

OVERWEGINGEN

Bij brief van 31 januari 2006 heeft eiseres verzocht om de in 1854-1855 gebouwde Scheepjeskerk en de naastgelegen in 1908 gebouwde pastorie c.q. Carmelklooster (hierna gezamenlijk aangeduid als het complex Scheepjeskerk) aan te wijzen als beschermd monument als bedoeld in artikel 1 van de Monumentenwet 1988.

Op basis van artikel 3 van de Monumentenwet 1988 - zoals dat luidde ten tijde hier van belang - kan de minister van - thans - Onderwijs, Cultuur en Wetenschap onroerende monumenten aanwijzen als beschermd monument. Voordat hij een beschikking geeft, moet hij advies vragen aan de gemeenteraad van de gemeente waarin het monument is gelegen en de Raad voor cultuur horen.

Bij brief van 20 oktober 2006 heeft de Raad voor cultuur geadviseerd positief op het verzoek van eiseres te beslissen, om reden dat er sprake is van een bedreigd topmonument. De raad van de gemeente Rijnwoude heeft bij brief van 19 december 2006 zich geconformeerd aan het standpunt van de Raad voor cultuur en eveneens geadviseerd het complex Scheepjeskerk aan te wijzen als rijksmonument.

Bij de beslissing op een verzoek tot aanwijzing van een monument als bedoeld in artikel 3 van de Monumentenwet 1988 hanteert verweerder de op 23 juli 2004 in werking getreden "Tijdelijke beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten" (hierna: Tijdelijke beleidsregel 2004). Op basis van artikel 2 van deze Tijdelijke beleidsregel 2004 wijst de minister geen vóór 1940 vervaardigde zaken, welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde, aan als beschermd monument. Deze beleidsregel staat in verband met het door verweerder te ontwikkelen nieuw beleid op het terrein van selectie en beheer van cultureel erfgoed. Tevens geldt dat objecten uit de periode van vóór 1940 reeds uitgebreid zijn geïnventariseerd en waar nodig beschermd. Gedurende de periode die nodig is om dit nieuwe beleid tot stand te brengen, gaat verweerder extra selectief om met de aanwijzing als beschermd monument van gebouwde en archeologische monumenten. Aangezien voor de ontwikkeling van meergenoemd nieuw beleid meer tijd nodig bleek dan aanvankelijk voorzien, is besloten het aangescherpte aanwijzingsbeleid tot 1 juli 2007 te laten voortduren (hierna: Tijdelijke beleidsregel 2006). Met ingang van 1 juli 2007 is de Tijdelijke beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten 2007 (hierna: Tijdelijke beleidsregel 2007) in werking getreden. Dit beleid is door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State niet onredelijk geoordeeld (zie onder meer de uitspraak van 28 juli 2010, LJN: BN2632).

Bij het besluit van 8 juni 2007 heeft verweerder onder verwijzing naar de Tijdelijke beleidsregel 2006 het verzoek tot aanwijzing afgewezen. Onder overneming van een daartoe strekkend advies van verweerders commissie voor de bezwaarschriften heeft verweerder onder verwijzing naar de Tijdelijke beleidsregel 2007 zijn afwijzing van het verzoek van eiseres gehandhaafd en van een nadere motivering voorzien.

Eiseres heeft in beroep aangevoerd dat verweerder ten onrechte het complex niet als bedreigd topmonument ziet, nu de Raad voor cultuur als deskundige hierover positief heeft geadviseerd. Gelet op het beleid van verweerder moet dit advies als een (vrijwel) bindend advies worden aangemerkt. Eiseres wijst voorts op de door haar ingebrachte positieve adviezen van dr. A.J. Looyenga, H.E. Wesselink MA en dr. G. Vermeer.

De rechtbank stelt vast dat het verzoek van eiseres dateert van 31 januari 2006, zodat op het onderhavige geschil artikel 3, eerste lid, van de Monumentenwet 1988, zoals die wet luidde op 31 december 2008, van toepassing is. Derhalve is verweerder bevoegd tot aanwijzing van het onderhavige complex.

In de ten tijde van het bestreden besluit toepasselijke Tijdelijke beleidsregel 2007 heeft verweerder aangegeven dat geen monumenten, die voor 1940 vervaardigd zijn, worden aangewezen. Verweerder heeft, onder verwijzing naar artikel 4:84 van de Awb, in het bestreden besluit en ter zitting op 20 mei 2010 betoogd dat hij ervan uitgaat dat hij kan afwijken van deze beleidsregel indien zich bijzondere omstandigheden voordoen. Verweerder hanteert daarbij het uitgangspunt dat hij afwijkt van de beleidsregel als sprake is van een 'bedreigd

topmonument', zoals dit begrip wordt omschreven in de toelichting bij de Tijdelijke beleidsregel 2004 en de Tijdelijke beleidsregel 2006. Deze beide beleidsregels bevatten de bepaling dat zaken die vóór 1940 zijn vervaardigd, niet kunnen worden aangewezen als beschermd monument en dat zaken die na 1940 zijn vervaardigd, alleen worden aangewezen als het om bedreigde topmonumenten gaat. In de toelichting bij beide beleidsregels geeft verweerder aan dat hij ook bedreigde topmonumenten van vóór 1940 kan aanwijzen, maar dat dit om uitzonderlijke gevallen zal gaan. Omtrent de vraag of sprake is van een topmonument zal verweerder zich laten adviseren door de Raad voor cultuur, waarbij verweerder vertrouwt op de deskundigheid van de Raad voor cultuur hierover. In de stukken alsmede ter zitting van 20 mei 2010 heeft verweerder aangegeven dat deze handelwijze weliswaar niet is opgenomen in de (toelichting bij de) Tijdelijke beleidsregel 2007, maar dat hij deze handelwijze ongewijzigd is blijven toepassen en als het ware in de toelichting 2007 dient te worden "ingelezen".

Gelet op het voorgaande gaat de rechtbank ervan uit dat het beleid van verweerder ten aanzien van voor 1940 vervaardigde zaken eruit bestaat dat dit soort zaken slechts dan kan worden aangewezen als beschermd monument indien sprake is van een bedreigd topmonument in de betekenis die daaraan in de toelichtingen bij de Tijdelijke beleidsregels 2004 en 2006 wordt gegeven.

Gelet hierop spitst het onderhavige geschil zich toe op de vraag of het complex kan worden beschouwd als een bedreigd topmonument. Nu tussen partijen niet in geschil is dat de pastorie als zelfstandig object niet als bedreigd topmonument kan worden aangemerkt, dient de vraag te worden beantwoord of de Scheepjeskerk een bedreigd topmonument is.

Verweerder betwist dat er ten aanzien van de Scheepjeskerk sprake is van een bedreigd monument. De toelichting bij de Tijdelijke beleidsregel 2006 houdt ten aanzien van de vraag of van bedreiging sprake is het volgende in:

Van bedreiging is sprake wanneer er een grote onzekerheid bestaat over het voortbestaan van het monument. Die onzekerheid doet zich voor – bij gebouwde monumenten – indien bij of krachtens de Woningwet een aanvraag is ingediend om het (top)monument te wijzigen of te slopen of door het niet terstond aanwijzen als beschermd monument een concreet plan tot instandhouding van het monument niet of niet direct zal worden uitgevoerd dan wel – bij zowel gebouwde als archeologische monumenten – indien er plannen in ontwikkeling zijn die bij uitvoering het voortbestaan van het monument in gevaar zouden brengen. Hier zij nog opgemerkt dat bijvoorbeeld niet tot het hierboven bedoelde begrip bedreiging van een monument worden gerekend: achterstallig onderhoud van een monument en vandalisme.

Naar het oordeel van de rechtbank is geen sprake van een bedreigd monument. Ten tijde van het bestreden besluit was weliswaar de verwachting dat de erediensten in de Scheepjeskerk binnen afzienbare tijd zouden worden gestaakt, maar van concrete plannen om tot sloop van de kerk over te gaan of die het voortbestaan van de kerk op andere wijze in gevaar zouden brengen was op dat moment geen enkele sprake. Ook is niet gebleken van concrete plannen tot behoud van de kerk die bij niet terstond aanwijzen als beschermd monument niet (direct) zouden worden uitgevoerd. Van een concrete dreiging was derhalve geen sprake, terwijl een algemene dreiging naar het oordeel van de rechtbank in dit verband onvoldoende is. Aan een dergelijke algemene dreiging zou bovendien op andere wijze het hoofd kunnen worden geboden, bijvoorbeeld door aanwijzing van de Scheepjeskerk als gemeentelijk monument. Ten overvloede merkt de rechtbank nog op dat is gebleken dat het Bisdom Rotterdam na het bestreden besluit van zijn voornemen is teruggekomen en heeft bepaald dat de Scheepjeskerk nog zeker tien jaar voor de eredienst zal worden gebruikt.

Nu geen sprake is van een bedreigd monument komt de rechtbank niet aan de vraag toe of de Scheepjeskerk als topmonument kan worden aangemerkt. Gelet op het voorgaande heeft verweerder terecht geweigerd het complex Scheepjeskerk aan te wijzen als beschermd monument.

Het beroep is ongegrond. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

BESLISSING

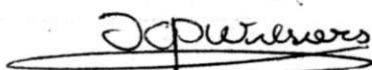
De rechtbank 's-Gravenhage,

RECHT DOENDE:

verklaart het beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. G.P. Verbeek, mr. M.J. van den Bergh en mr. L.M. Koenraad, in tegenwoordigheid van de griffier drs. A.C.P. Witsiers.

Uitgesproken in het openbaar op 24 augustus 2011.

RECHTSMIDDEL

Tegen deze uitspraak kan binnen zes weken na verzending daarvan hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Afschrift verzonden op: **24 AUG. 2011**